

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Тернопільської
загальноосвітньої школи

I-III ступенів №8

Тернопільської міської ради
Тернопільської області

Г.М.Підгайна

(Наказ № 67 від 28.08.2024)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Тернопільської

загальноосвітньої школи I-III ступенів №8

Тернопільської міської ради

Тернопільської області

НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

(II рівень)

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Тернопільської

загальноосвітньої школи

I-III ступенів №8

протокол № 01

від 27.08.2024 р.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ІІ РІВНЯ

Відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» **освітня програма** - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (8-9 класи)

У 2024/2025 навчальному році реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- ☐ гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- ☐ інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- ☐ визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- ☐ створення сприятливих умов для формування й розвитку в дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- ☐ урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план ІІ ступеня (8-9 класи) *(додаток І)*

Для реалізації мети діяльності Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 8 освітню програму на 2024/2025 навчальний рік розроблено відповідно до таких документів:

- ☐ Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;
- ☐ Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- ☐ Постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 2024 року №841 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні»;
- ☐ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;
- ☐ Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392
- ☐ Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- ☐ від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- ☐ від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження нормативів наповненості груп, класів загальноосвітніх шкіл та порядку поділу на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- ☐ від 15.05 2023 р. № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо

окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

☐ від 08.06.2018 р. № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»;

☐ від 09.09.2022 р. № 805 «Про затвердження положення про атестацію педагогічних працівників»;

☐ від 07.08.2024 року № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

☐

☐ Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

☐ Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

☐ Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

☐ Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

☐ Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Листів Міністерства освіти і науки України:

☐ від 16.03.2022 №1/3472-22 «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16.03.2022 №143/2022».

☐ Листа МОН від 05.04.2024 р. № 1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року»;

☐ Листа Міністерства освіти і науки України від 06 лютого 2008 року №1/961 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів»;

☐ Листа МОН від 22.07.24 року № 1/13007-24 «Про методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громадах».

☐ Стратегії розвитку школи на 2020-2025 роки.

☐ Статуту школи.

Основним призначенням закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу містить інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

РОЗДІЛ II.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 8 складає 2467,5 годин/навчальний рік: для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 8 (II рівня), який розроблено відповідно до Таблиці 10 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (8-9 класи) і який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів (Додаток 1).

Мовою навчання у школі є українська.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване відповідно до статево-вікових особливостей учнів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення.

Змістове наповнення предмету «Трудове навчання» сформоване з врахуванням кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього закладу.

Робочий навчальний план закладу включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, ведення спецкурсів, курсів за вибором.

Варіативна складова навчального плану враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

З метою формування в учнів готовності до захисту Вітчизни та дій в умовах надзвичайних ситуацій, збереження власної безпеки і безпеки людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу на предмет «Початкова військова підготовка» у 9-х класах виділено 0,5 годин із варіативної частини.

З метою удосконаленого володіння англійською мовою як важливого засобу міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мови яких вивчаються у 8-9-х класах з варіативної складової робочого плану введено додатковий час на вивчення англійської мови (по 1 год. на тиждень).

Згідно з наказом МОН України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» при вивченні окремих предметів у школі запроваджується поділ класів на групи:

- При вивченні української мови, іноземної мови, трудового навчання;
- При проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);

Організація навчання здійснюватиметься за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та підручниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

Граничну наповнюваність класів та тривалість уроків встановлено відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

РОЗДІЛ III.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 визначено завдання, які вчителі повинні реалізувати у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2.	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.

		Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в

		команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховано при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- ☐ **організацію навчального середовища** — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- **окремі предмети** — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- **роботу в проєктах;**
- **позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.**

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємлив ість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ IV.
ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ
ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДРЬОЇ ОСВІТИ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

РОЗДІЛ V. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ.

Навчальний план у 8-9-их класах Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 8 передбачає через окремі предмети реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, за якими укладено освітню програму закладу, а саме:

- ☐ Мови і літератури;
- ☐ Суспільствознавство;
- ☐ Мистецтво;
- ☐ Математика;
- ☐ Природознавство;
- ☐ Технології;
- ☐ Здоров'я і фізична культура.

Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Очікувані результати навчання учнів – це результати, яких потрібно досягти на певному етапі освітнього процесу. Вони співвідносяться з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом. Орієнтовна послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів забезпечується структуруванням змісту навчальних предметів з використанням розділів, тем / тематик. Пропонований зміст окреслює рекомендований обсяг навчального матеріалу, що має бути опанований учнями за певний період навчання в процесі досягнення очікуваних результатів.

РОЗДІЛ VI.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.

Освітній процес у закладі організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною формою навчання (екстернат, сімейна та педагогічний патронаж).

Основними формами організації освітнього процесу у школі можуть різні типи уроку:

- ☐ формування компетентностей;
- ☐ розвитку компетентностей;
- ☐ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ☐ корекції основних компетентностей;
- ☐ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку можуть проводитись навчально-практичні заняття. Ця форма організації має поєднувати виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для організації дистанційного навчання в період воєнного стану в Україні використовуються методичні рекомендації МОН.

В освітньому закладі створено умови для дистанційного навчання за допомогою:

- ☐ онлайн-занять через Zoom;
- ☐ систему «Єдина школа».

В умовах інклюзивного середовища, навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та з використанням індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми кожної дитини з особливими освітніми потребами.

При створенні класу з інклюзивним навчанням на окремому аркуші складається індивідуальний навчальний план для дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням рекомендацій ПМПК та за участю батьків (Додаток 1).

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі Типових навчальних планів закладів загальної середньої освіти і затверджується керівником закладу.

Індивідуальний навчальний план визначає перелік навчальних предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета за роками навчання, а також тижневу кількість годин. В індивідуальному навчальному плані передбачаються години для проведення корекційно-розвиткових занять, а також додаткові години на індивідуальні і групові заняття, курси за вибором, факультативи тощо.

У середній ланці сформовано 2 інклюзивних класи:

8-А клас – 1 учень;

8-Б клас – 1 учень;

За потребою учнів та заявою батьків у школі може організовуватись індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж, екстернат, домашня освіта) відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 р. № 160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за N 528/36150.

РОЗДІЛ VII. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

В освітньому закладі система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ☐ кадрове забезпечення освітньої діяльності викладання у школі II ступеня повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями, а саме:
з 29 вчителів, які працюють у 8-9-х класах
 - *вчителів-методистів – 4*
 - *старших вчителів – 12*
 - *спеціалістів вищої категорії – 20*
 - *спеціалістів I категорії – 2*
 - *спеціалістів II категорії – 6*
 - *спеціалістів – 1;*
- ☐ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – Державний стандарт, навчальні програми, підручники, які мають гриф МОН;
- ☐ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності – учні середньої школи навчаються у навчальних кабінетах, майстернях і спортивній залі, які обладнані відповідно до вимог Положення про навчальний кабінет та вимог техніки безпеки;
- ☐ якість проведення навчальних занять – за якісне і вчасне;
проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;
- ☐ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться згідно вимог навчальних програм та обліковується у класному журналі.

За організацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти відповідають заступники директора з навчально-виховної роботи Кравчук Л.Д., Бачинська І.К., які займаються оновленням методичної бази освітньої діяльності й контролем за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробкою рекомендацій щодо їх покращення; моніторингом та оптимізацією соціально-психологічного середовища закладу освіти; створенням необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через участь у вебінарах, семінарах, тренінгах тощо.

Освітня програма закладу передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітню програму закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу.

Додаток 1
до освітньої програми,
складений на основі Типової
освітньої програми для закладів
загальної середньої освіти
(за таблицею №10 наказу МОН
України № 405 від 20.04.2018)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

ДЛЯ УЧНІВ 8-9-Х КЛАСІВ на 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Англійська мова	2+1	2+1
	Німецька мова/польська мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		29,5+3+1	31+3+1
Дод. час на заняття за вибором, інд. та груп. зан.		2,5	1
Курси за вибором:			
Початкова військова підготовка			0,5
Факультативи:			
Логіка		2	
Гранично допустиме навантаження		33	33
Вакансія		0.5	0,5
Сумарна кількість годин інваріантної та варіативної складових (без врахування поділу класів на групи).		33+3	33+3

Індивідуальний навчальний план
для дітей з особливими освітніми потребами
учениці 8-А класу, Овчіннікової Валерії Віталіївни
Тернопільської ЗОШ І-ІІІ ст. №8
на 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А клас	ІІІ вчителя
Мови і літератури	Українська мова	2	Бойчук В.В.
	Українська література	2	Бойчук В.В.
	Англійська мова	3	Денека З.З.
	Польська мова	2	Дорощук І.С.
	Зарубіжна література	2	Миндзар О.В.
Суспільствознавство	Історія України	1,5	Волоцюга С.М.
	Всесвітня історія	1	Волоцюга С.М.
Мистецтво	Мистецтво	1	Чайківська О.В.
Математика	Алгебра	2	Івашків Г.С.
	Геометрія	2	Івашків Г.С.
Природознавство	Біологія	2	Ковалик Т.І.
	Географія	2	Сисюк Г.В.
	Фізика	2	Беднарчук М.Й.
	Хімія	2	Ковалик Т.І.
Технології	Трудове навчання	1	Поворозник О.Б.
	Інформатика	2	Беднарчук М.Й.
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	Ковалик Т.І.
	Фізична культура	3	Вівчар О.І.
Разом		30,5+3	
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА			
Дод. час на заняття за вибором, інд. та груп. зан.		2,5	
Консультації		2,5	
Гранично допустиме навантаження		33	
Сумарна кількість годин інваріантної та варіативної складових (без врахування поділу класів на групи).		33+3	
Корекційно — розвиткові заняття	Розвиток мовлення	2	Мірошниченко Т.Ю.
	Корекція розвитку	3	Крих Г.Р.
Разом		38+3	

Індивідуальний навчальний план
для дітей з особливими освітніми потребами
учениці 8-Б класу, Штуки Дарини Михайлівни
Тернопільської ЗОШ І-ІІІ ст. №8
на 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-Б клас	ІІІ вчителя
Мови і літератури	Українська мова	2	Зазябла Н.А.
	Українська література	2	Зазябла Н.А.
	Англійська мова	3	Денека З.З.
	Польська мова	2	Дорошук І.С.
	Зарубіжна література	2	Зазябла Н.А.
Суспільствознавство	Історія України	1,5	Волоцюга С.М.
	Всесвітня історія	1	Волоцюга С.М.
Мистецтво	Мистецтво	1	Чайківська О.В.
Математика	Алгебра	2	Мусієнко Г.М.
	Геометрія	2	Мусієнко Г.М.
Природознавство	Біологія	2	Дацик Т.І.
	Географія	2	Сисюк Г.В.
	Фізика	2	Беднарчук М.Й.
	Хімія	2	Козенко М.Г.
Технології	Трудове навчання	1	Поворозник О.Б.
	Інформатика	2	Беднарчук М.Й.
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	Ковалик Т.І.
	Фізична культура	3	Вівчар О.І.
Разом		30,5+3	
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА			
Дод. час на заняття за вибором, інд. та груп. зан.		2,5	
Консультації		2,5	
Гранично допустиме навантаження		33	
Сумарна кількість годин інваріантної та варіативної складових (без врахування поділу класів на групи).		33+3	
Корекційно — розвиткові заняття	Розвиток мовлення	2	Мірошниченко Т.Ю.
	Корекція розвитку	3	Крих Г.Р.
Разом		38+3	